

MAPPE FOR EDRs LOKALAFDELINGER

Afsnit B-01

Antenner - hvordan får jeg en tilladelse ?

ANTENNER, er en af de vigtigste ting for en radioamatør, men det er også vigtigt, at man griber sagen rigtigt an, når der skal ansøges om opsætning af antenner/mast.

I dette afsnit kan du læse om:

- 1. Sådan gør du**
- 2. Sådan hænger systemet sammen**
- 3. Radioamatører, antenner og master**
- 4. Antenner og lokalplaner**
- 5. Vedrørende lokalplanforslag**
- 5.a. Forslag til henvendelse til kommunal myndighed i anledning af lokalplanforslag.**
- 6. Antenner og forsikring**
- 7. Hensynsfuldt naboskab**

Vedlagt er følgende FORMULARER:

EDR-Formular-02-1998: Bekræftelse

EDR-Formular-03-1998 Ansøgning om tilladelse til opsætning af udendørs antenne/mast til brug for licenseret amatørradio

EDR-Formular-04-1997 Naboerklæring

Derudover ligger der på EDRs kontor i Odense en omfangsrig korrespondance, der kan være til hjælp eller af interesse for dig, hvis du har "antenne-problemer".

Samlingen er listet på de følgende sider.

Endvidere kan ethvert medlem af EDR rekvirere "Antenne-pakken" fra kontoret i Odense. Pakken er gratis.

Antennepakkens indhold:

- a. EDR-Formular 02-1998 Bekræftelse
- b. EDR-Formular 03-1998 Ansøgning om tilladelse
- c. EDR-Formular 04-1997 Naboerklæring
1. Sådan gør du...
2. Sådan hænger systemet sammen
3. Tegning vedrørende højdebegrænsninger
4. Forslag til indsigelse vedrørende lokalplanforslag

5. Justitsministeriets skrivelse til Miljøministeriet om menneskerettigheder og antenner
6. Menneskeretskonventionens artikel 10
7. Teleinspektionen om amatørradio og fællesantenner
8. Teleinspektionen om amatørantenner
9. Dom i Korsør ret
10. Hensynsfuldt naboskab

Nr.	Dato:	Afsender/modtager/vedrørende:
9.	6-04-1985	Brev fra Boligministeren til EDR, vedr. lejelov og bygningsreglement.
10.	04-09-1985	Udskrift af dombogen for Korsør ret, vedr. opsætning af antenner.
11.	23-10-1986	Brev fra KTAS til EDR, vedr. hybridnet og radioamatører.
12.	28-10-1986	Brev fra Fyns Telefon til EDR, vedr. hybridnettet.
13.	24-03-1987	Brev fra Jydsk Telefon til EDR, vedr. hybridnet og radioamatørantenner.
14.	21-04-1987	Brev fra EDRs antenneudvalg til Teleinspektionen, vedr. hybridnet og fællesantenneanlæg/radioamatørantenner.
15.	04-06-1987	Brev fra Teleinspektionen til EDR, vedr. amatørradio.
16.	18-01-1988	Brev fra EDRs antenneudvalg til Boligministeren, vedr. radioamatørantenner.
17.	05-02-1988	Brev fra Boligministeren til EDR, vedr. lejeloven og bygningsreglementet.
18.	06-09-1988	Brev fra EDRs antenneudvalg til Miljøministeriet, vedr. planstyrelsen.
19.	22-09-1988	Brev fra Miljøministeriet til EDR, vedr. afgørelser og vejledende udtalelser fra planstyrelsen med bilag nr. 43 vedr. regulering af antenner og fællesantenneanlæg i lokalplan.
20.	13-07-1989	Brev fra EDRs antenneudvalg til folketingsmedlem Helge Mortensen, vedr. kommuneplanlovens § 43.
21.	10-08-1989	Brev fra folketingsmedlem Hans Peter Baadsgaard til folketingsmedlem Helge Mortensen, vedr. lejelovsforslaget.
22.	07-11-1989	Brev fra EDRs antenneudvalg til folketingsmedlem Helge Mortensen, vedr. henvendelsen af 13-07-1989.
23.	15-11-1989	Brev fra folketingsmedlem Helge Mortensen til EDR, vedr. antenneforhold for radioamatører.
24.	06-12-1989	Brev fra EDRs antenneudvalg til miljøministeren, vedr. ny miljølov om radioamatørernes antenneforhold.
25.	11-12-1989	Brev fra folketingsmedlem Helge Mortensen til EDR, er "følge brev" til nr. 21.
26.	14-12-1989	Brev fra EDRs antenneudvalg til folketingsmedlem Hans Peter Baadsgaard, vedr. lejeloven og radioamatørers antenneforhold.
27.	20-12-1989	Brev fra folketingsmedlem Hans Peter Baadsgaard til EDR, vedr. lejeloven og radioamatørers antenneforhold.
28.	11-01-1990	Brev fra boligministeriet, bygge- og boligstyrelsen til EDR, vedr. lejelovsforslaget.

29.	17-01-1990	Brev fra EDRs antenneudvalg til bygge- og boligstyrelsen, vedr. lejeloven og radioamatørers antenneforhold.
30.	19-01-1990	Brev fra miljøministeriet til EDR, vedr. planlægningslovgivningen.
31.	01-02-1990	Brev fra boligministeriet, bygge- og boligstyrelsen, vedr. lejelovsforslaget.
32.	08-05-1990	Brev fra Teleinspektionen til EDR, vedr. spørgsmål angående amatørantenner.
33.	19-02-1985	Udskrift af Højesterets Dombog + diverse skrivelser tilgået foreningen den 6. juni 1991.
34.	6-09-1992	Brev fra EDRs Antenneudvalgsformand til Bygge- og Boligstyrelsen, vedr. definition af lejelovens § 29, stk. 3.
35.	29-09-1992	Brev fra Bygge- og Boligstyrelsen, vedr. definition af lejelovens § 29, stk. 3.
36.	23-02-1994	Brev fra Justitsministeriet til Miljøministeriet vedrørende Menneskerettighedskonventionens artikel 10.

1. SÅDAN GØR DU:

Dette afsnit er tænkt som en introduktion til, hvordan du bedst muligt griber sagen an, hvis du ønsker at etablere en udendørs antenne på en mast.

I det efterfølgende afsnit "2. Sådan hænger systemet sammen" finder du en oversigt over hvilke myndigheder, der i større eller mindre grad har indflydelse på forløbet af en antennesag.

Såfremt du bor i eget parcelhus, skal du naturligvis ikke spørge husets ejer om lov til at sætte antenner op på ejendommen (!), men dermed er ikke sagt, at du har en umiddelbar ret til at opsætte antennemast.

Det følger af kommuneplanlovens § 43, at ingen del af en bygning må være højere end 8,5 m over det omgivende terræn. Denne bestemmelse kaldes ofte det vandrette højdegrænseplan". I relation til kommuneplanlovens generelle bestemmelse betragtes antennemaster også som bygningsdel".

Ønskes en højere antenne opført på ejendommen, kræver dette dispensation. En sådan dispensation meddeles af kommunen. Det ligger i begrebet "dispensation", at kommunen kan give dig lov til at fravige lovens bestemmelse - eller kommunen kan lade være. Du har ikke noget retskrav på at få lov til at opføre anlæg med en større højde end 8,5 meter over det omgivende terræn.

Opførelse af fritstående antennemaster omfattes i øvrigt af det særlige bygningsreglement vedrørende mindre bygninger ("småhusreglementet"). Dette indebærer, at man i alle tilfælde skal indsende en detaljeret bygningstegning til kommunen forinden arbejdet iværksættes. Har kommunen imidlertid ikke reageret inden 14 hverdage fra modtagelsen af denne anmeldelse, kan arbejdet gå i gang. Denne ordning afløser det tidligere krav om byggetilladelse.

Såfremt antennen ønskes placeret på det eksisterende hus's gavl eller tag, foreskriver bygningsreglementet, at antennen uden særlig tilladelse kan monteres til en højde på maksimalt 5,5 meter over tagryg.

Ønskes denne højde overskredet, kræver det ligeledes dispensation. Også denne dispensation meddeles af kommunen.

Ud over disse generelle bestemmelser kan der tænkes at gælde konkrete reguleringer vedrørende den enkelte ejendom. Sådanne reguleringer findes enten i tinglyste deklARATIONER (kan findes frem på tinglysningskontoret) eller i lokalplaner, der gælder for området, hvori ejendommen er beliggende.

Findes der tinglyste deklARATIONER på ejendommen vedrørende adgangen til at opsætte antenner, vil det også af tingbogen fremgå, hvem man skal søge om eventuel dispensation fra deklARATIONEN (er angivet som "påtaleberettiget").

Findes bestemmelsen i en lokalplan, er det som regel kommunen, der skal søges om dispensation fra planens bestemmelser.

Også i disse tilfælde gælder det, at dispensation kan gives eller afslås ganske skønsmæssigt. Det følger af den ovenstående kortfattede redegørelse for de gældende regler, at kommunen som regel skal inddrages, når man ønsker at opsætte en udendørs antenne i tilknytning til sit hus. Herudover kan det være nødvendigt tillige at indhente tilladelse fra andre myndigheder - f.eks. amtsrådet (hvis der ligger en amtsvej inden for mastens fald-radius) og Statens Lufthavnsvesen (hvis huset er beliggende inden for de definerede indflyvningsbaner til flyveplads eller lufthavn). Måske skal "ledningsejere" spørges. Det kan ofte være en god id, at have indhentet de øvrige myndigheders tilladelse forinden man går til kommunen for at søge de

nødvendige dispensationer fra de bebyggelsesregulerede bestemmelser. Som det er beskrevet i "2. Sådan hænger systemet sammen", er kodeordet for en stor del af de bebyggelsesregulerede bestemmelser nærdemokrati. Ved kommunens afgørelse af, hvorvidt man skal give dispensation eller ej, bliver der derfor lagt stor vægt på, hvad naboerne til ejendommen mener om spørgsmålet. I lovebekendtgørelse 1963, 357, Byggelovens § 9, stk. 1, kan man læse følgende: I bygningsreglementet kan fastsættes regler om forholdet mellem bygningshøjde og dens afstand til vej, naboskab m.m. samt lysforhold. Herefter kan der gives dispensation. For sommerhusområder, se bekendtgørelse 1990/06/29. supplerende regler i medfør af byggeloven, kap. 3, §§ 8 og 9. Førend man går til kommunen med en dispensationsansøgning kan det derfor være en god ide, at tale uformelt med naboerne om den planlagte antenne. Hvis ALLE naboerne er indforstået med projektet, kan man eventuelt bede dem underskrive en naboerklæring. Herefter kan man påbegynde ansøgningsproceduren hos kommunen. Papirer, papirer og den bedst muligt formulerede ansøgning tilsendes kommunalbestyrelsen, der er den afgørende myndighed i byggesager.

Det er naturligvis vejen til en tilladelse, men tror du, at den politisk sammensatte kommunalbestyrelse har en gnist af anelse om, hvad der er en betingelse for, at du kan udøve din autoriserede radiotjeneste? Nej, det kan man ikke forlange.

Antenneudvalgets - i de fleste tilfælde gode praktiske erfaringer er, at man griber sagen således an:

- 1: Du er medlem af EDR.
- 2: Du rekvirerer de nødvendige dokumenter fra EDRs kontor i Odense. Hvad du har brug for kan du se i forrest i dette afsnit. Du har som medlem af EDR mulighed for at tappe alle de informationer, du har brug for. Og er det ikke nok, er du velkommen til at tage kontakt med antenneudvalgets formand, se OZ.
- 3: Du laver en situationsplan over din parcel, med angivelse af anbringelse af antenne og dennes højde, selvfølgelig med hensyn til de for området kendte forskrifter. Dog med dit ønske om eventuel dispensation. Du sender intet, men gør som følger:
- 4: Du henvender dig til den ingeniør, der er sagsbehandler i din kommune eller - for landzone - amtet. Hvem det er, får du at vide ved telefonisk henvendelse, hvor du samtidig træffer aftale om et personligt møde. Er du fræk nok, kan du bare møde op uden forudgående aftale, men da vil du i de fleste tilfælde finde ud af, at hun/han er optaget af møde til anden side.
Indlad dig ikke i forhandlinger telefonisk, men sig, at der er ting, du gerne vil have oplyst, forinden du indsender din skriftlige ansøgning. Dette for at spare tidkrævende korrespondance for begge parter.
- 4.a.: Hvis du bor i en boligforening eller anden form for lejet QTH er fremgangsmåden i princippet den samme.
I dette tilfælde henvender du dig blot til boligselskabets kontor/administrator eller til ejeren af ejendommen, du bor i med alle relevante oplysninger/papirer og forelægger din ansøgning om opsætning af antenne der. - Altså:

- 5:** Du tager nu alt dit papirkram under armen, husk også de gældende bestemmelser om amatør-stationer. Vis vedkommende, at vi er en tjeneste, der er autoriseret i henhold til vore aflagte prøver, og at vi betaler en afgift for denne udøvelse. Det er en god begyndelse på jeres samtale.

Forklar nu vedkommende dit behov for antenner, der er anbragt højere og friere end antenner til almindelig modtagning alene. Forklar også vedkommende, at fællesantennener og hybridnet ikke kan anvendes til dit formål og hvorfor. Da du skal kunne sende, må du forklare noget om radiobølgernes udbredelse, der er naturlovbestemte og ikke kan ændres af kommunale afgørelser. Da du samtidig i henhold til given lov ikke må lave forstyrrelser på anden radiotjeneste, er det en afgørende betingelse, at du har mulighed for at opnå dispensation fra de givne 8,5 m mast.

I besværlige områder må man måske stille sig tilfreds med de 8,5 m. Hvilken tilladelse, det har vist sig at være vanskeligt at opnå, hvis man ikke i forvejen har sat vedkommende sagsbehandler ind i sagen.

- 6:** Du beder vedkommende, der nu er sat ind i sagen, og som du har givet god besked (hvis du ikke er godt skåret for tungebåndet, tag da en fornuftig medamatør med, og lad ham gøre rede for din sag) om at meddele, hvordan din ansøgning skal se ud for at blive positivt behandlet. Han vil allerede på nuværende tidspunkt have dannet sig et billede af, hvordan sagen skal gribes an.

Vedkommende sagsbehandler vil, hvis sagen er rigtigt forelagt, være positivt indstillet, og det er ham/hende, der skal forklare sig for de folkevalgte.

Mange sager er gået i hårdknude fordi det ansøgte antenneanlæg ikke har været tilstrækkeligt godt dokumenteret.

Andre sager er blevet tabt, fordi amatøren ikke har haft den tilstrækkelige vilje til at finde et kompromis mellem den ideelle antenne og det, kommunen ville acceptere.

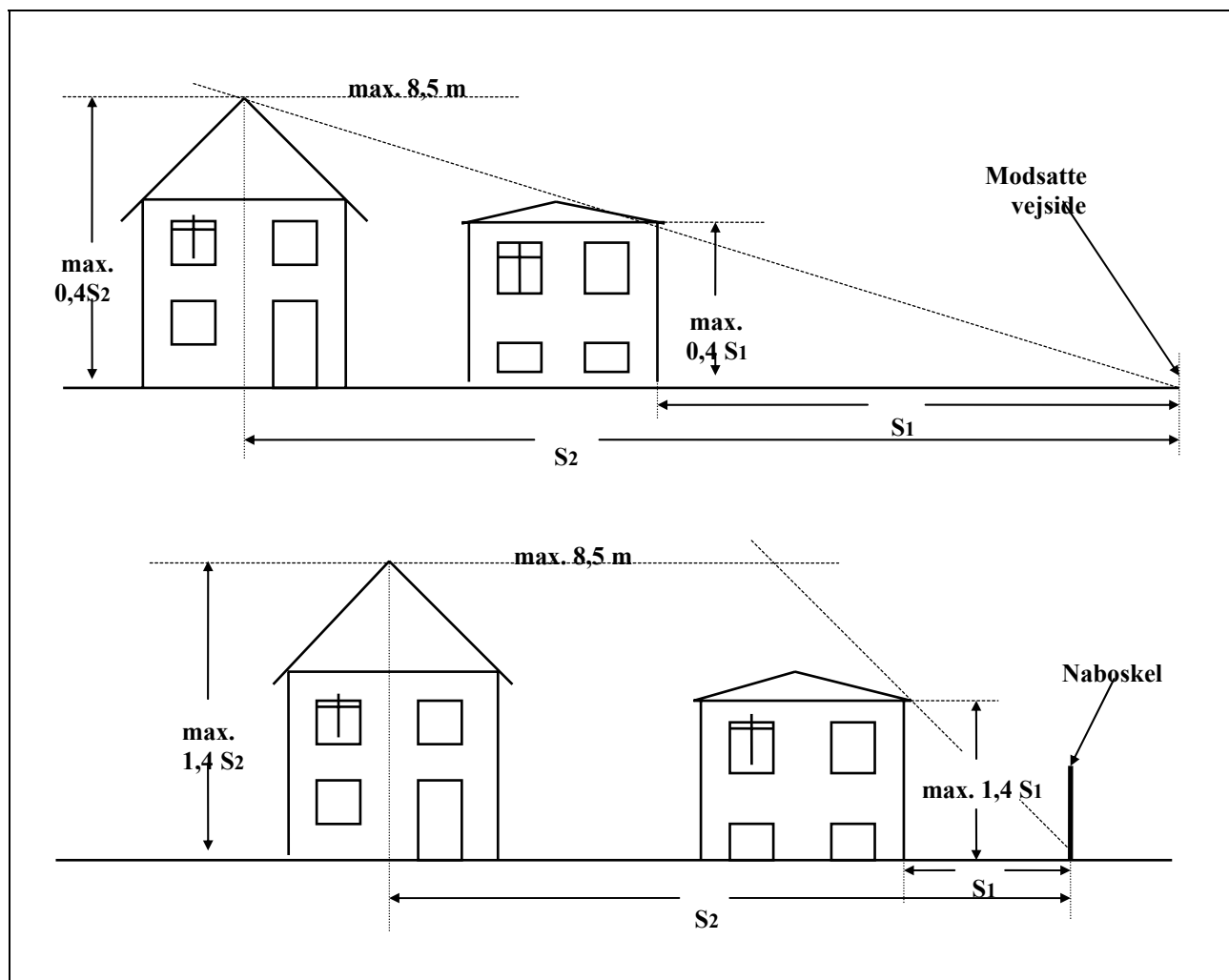
Som antydnet ovenfor er det så som så, hvad man har et egentligt retskrav på. Det betaler sig derfor ikke at være kompromisløs.

Ønsker du yderligere oplysninger står Antenneudvalget selvfølgelig til rådighed.

Held og lykke med DIN ansøgning.

Antenneudvalget, okt. 1992 med senere rettelser 1996 og 1997

Eksempler på bygningsreglementets "skrå højdebegrænsningsplan"

Øverste tegning: Bygningshøjden må (uden for ældre byområder med overvejende sluttet bebyggelse) ikke overstige 0,4 x afstanden til modsat vejside.

Nederste tegning: Bygningshøjden for enfamiliehuse på højst 2 etager må ikke overstige 1,4 x afstand til naboskel.

Bygningsreglementet indeholder også andre højdebegrænsningsregler, og ifølge kommuneplanloven må ingen del af en bygnings ydervægge eller tag være hævet mere end 8,5 m over det omgivende terræn. (Det "vandrette" højdebegrænsningsplan).

Som det ses, begrænses huset nærmest skellet af det skrå højdebegrænsningsplan, medens det andet hus kun begrænses af det vandrette plan.

2. SÅDAN HÆNGER SYSTEMET SAMMEN.....

Miljøministeriet.

Miljøministeriet er den centrale, statslige myndighed, der varetager lovgivningen om fysisk planlægning. Herunder sorterer lov om by- og landzoner, regionplanloven og kommuneplanloven. Specielt kommuneplanloven administreres af et departement, der har telf. nr. 33 92 76 00.

Det mere konkrete indhold i regionplaner, kommuneplaner og lokalplaner bestemmes af de lokale politiske myndigheder i amter og kommuner. Kun i tilfælde af direkte lovovertrædelser vil ministeriet kunne gribe ind. Lokalplanerne skal således som hovedregel end ikke godkendes for at opnå retsgyldighed over for de berørte borgere.

Amtsrådene.

Amtsrådene er ansvarlige for den overordnede planlægning, der finder sted ifølge regionplanerne. Amtsrådene påser ligeledes, at de enkelte kommuners kommuneplaner ikke strider mod regionplanlægningen.

Man kan udmærket forestille sig, at et hybridnet nødvendiggør foranstaltninger gennemført i medfør af regionplanlægningen. På den anden side vil man ikke i regionplanerne gå så langt ned i detaljeringsgraden, at man vil tage stilling til spørgsmålet om tilladeligheden af private antenner.

Kommunerne.

Det er i de kommunale organer, de centrale beslutningsprocesser omkring kommuneplaner og lokalplaner finder sted.

Synspunktet har fra lovgivers side været, at forhold af lokal miljømæssig betydning i videst mulige omfang skal afgøres lokalt - af de lokale, politisk valgte myndigheder. "Nærdemokrati" er kodeordet.

Der skal for hver enkelt kommune vedtages en kommuneplan, der fastlægger de overordnede rammer for arealanvendelsen inden for kommunens område. Kommuneplanen skal godkendes af Naturklagenævnet efter at kommuneplanen har været offentliggjort således, at borgerne har fået mulighed for at gøre indsigelse mod planens indhold. Der er endnu (ultimo 1996) langtfra vedtaget og godkendt kommuneplaner for alle landets kommuner.

Indtil kommuneplanerne er endeligt godkendt er planlægningsgrundlaget i kommunerne de tidligere "byplanvedtægter", der af Naturklagenævnet kan godkendes som midlertidige rammer for lokalplanlægning ("Par. 15-rammer").

Den detaljerede planlægning af kommunens enkelte områder foretages gennem udarbejdelse af "lokalplaner". Planerne tilvejebringes som regel af kommunen (teknisk forvaltning) - men kan også tilvejebringes (og bekostes!) af andre, f.eks. virksomheder, enkelte borgere eller foreninger.

En lokalplan er bindende for borgerne, der bebor det pågældende område. Dispositioner, der strider mod lokalplanernes bestemmelser kræver dispensation fra kommunen.

Lokalplanerne skal godkendes af kommunalbestyrelsen efter at planen har været offentliggjort, således at der har været almindelig adgang til at gøre indsigelse mod planens bestemmelser.

Man bør være overordentlig opmærksom på lokalpressens oplysninger om, at et lokalplanforslag er offentliggjort, såfremt forslaget vedrører det område, man bor i. Lokalplanforslaget kan nemlig meget let indeholde bestemmelser om oprettelse af

fællesantenneanlæg med tilslutningspligt - og følgende forbud mod opsættelse af enhver form for private antenner.

Artiklen "Vedrørende lokalplanforslag", senere i dette afsnit er en standardiseret indsigelse mod sådanne bestemmelser i en lokalplan, men der kan henvises til Menneskerettighedskommissionens § 10, stk. 1 og 2, hvor der gives ret til at kunne høre, det som der ønskes, i brugbart signal.

Det skal understreges, at lokalplaner altid er fremadrettede, ikke bagudrettede. Hvis man således har opsat en antenne, før lokalplanforslaget er fremsat, kan den ikke røres med henvisning til lokalplanen.

Når først lokalplaner med et sådant indhold er vedtaget, er det erfaringsmæssigt meget svært at opnå dispensation til opsætning af antenner (men det skal naturligvis ikke af den grund lades uforsøgt....!).

Det er således på det kommunale niveau, den store indsats bør gøres. Det er nemlig her initiativerne både starter og slutter.

Som det vil fremgå, er det også af stor betydning at holde sig på god fod med de kommunale embedsmænd og politikerne.

Det er juridisk set næsten umuligt at udvirke en afgørelse i en antennesag mod kommunens vilje.

Boligministeriet.

Boligministeriet er den centrale, ansvarlige myndighed for så vidt angår de mere tekniske forskrifter for byggeriet: Bygningsreglementet og småhusreglementet.

Enkeltstående antennesager kan ikke forventes at resultere i nogen generel ændring af disse regler. Imidlertid er det heller ikke de byggetekniske regler som sådan, men mere de enkelte kommuners dispensationspraksis, der generer os hvad højdegrænserne angår. Og så er vi tilbage i punkt 3 ovenfor.

Ombudsmanden.

Administrationens afgørelser kan forelægges ombudsmanden, men man skal have meget stærk argumentation og kunne sandsynliggøre, at der er administreret i strid mod lovgivningen eller sund fornuft, for at få medhold her. Det kommunaleselvstyre er en hellig ko!

Domstolene.

Det står frit for at anlægge en retssag mod en kommune, dersom man finder, at en kommunal beslutning, truffet til skade for ens egen person, er i strid med lovgivningen (at beslutningen savner hjemmel"). Noget sådant kan f.eks. tænkes at være tilfældet såfremt en kommunalbestyrelse i en lokalplan for det område, man bor i, foretager reguleringer styret af hensyn, der er usaglige i henseende til hjemmelsgrundlaget, planlægningslovgivningen. Fænomenet er i den klassiske forvaltningsretlitteratur kaldt "magtfordrejning".

Der er rent faktisk i danmarkshistorien set eksempler på, at sådanne sager er gennemført med held. Men der er set endnu flere eksempler på det modsatte. Realiteten er den, at dommere er temmelig utilbøjelige til at blande sig i myndighedernes "frie skøn", ikke mindst når beslutningen er truffet af en politisk valgt forsamling.

Der er grund til at gøre opmærksom på, at en retssag ikke behøver at koste uoverkommelige beløb for den lille mand. I visse tilfælde kan der søges fri proces, men i de fleste familieforsikringer er der en retshjælpsforsikring med en selvrisiko på 2.500 kr. Det er en betingelse, at en advokat vil påtage sig sagen.

Antenneudvalget, 1986 med tilføjelser 1996

3. RADIOAMATØRER, ANTENNER og MASTER.

Nærværende skrivelse er skrevet i erkendelse af, at radioamatørernes virke ikke altid er så kendt, som det kunne ønskes, og at de enkelte radioamatører derfor ikke altid får en behandling, som deres virke og indsats berettiger til.

Foreningen Eksperimenterende Danske Radioamatører (EDR) er en forening, der som medlemmer har danske radioamatører og vordende radioamatører. EDR er stiftet i 1927, altså for godt 70 år siden og har i dag ca. 4.000 medlemmer over hele landet. Vort formål er bl.a. at udbrede kendskabet til amatørradio samt at uddanne og dygtiggøre radioamatørerne.

En radioamatør skal for at kunne udøve sin virksomhed bestå en teknisk prøve hos Telestyrelsen samt bestå en prøve i afsendelse og modtagning af telegrafi efter morsesystemet. Det vil med andre ord sige, at en radioamatør er en person, som seriøst arbejder med sine ukommercielle forsøg og eksperimenter, og har gjort en stor indsats, oftest ved bl.a. at deltage i et kursus en hel vinter på aftenskole, for at opnå den fornødne sendetilladelse fra Telestyrelsen. Dette betegner da også amatørradio som en tjeneste på lige fod med andre tjenester, f.eks. Radiofoni- og Mobilradiotjenesten.

I tidens løb har radioamatørerne gjort mange opfindelser og opdagelser, og de tjener fortsat som formidlere af mellemfolkelig forståelse, tekniske vejvisere og somme tider foretager de kommunikation med ulykkesramte områder, når andre former for kommunikation svigter.

For at udøve sin virksomhed må radioamatøren have forskellige forudsætninger opfyldt. For det første må han have en god sender og modtager, men også andre apparater er nødvendige. Det er meget almindeligt, at en radioamatør ofrer 10.000 til 20.000 kr. på udstyret. Dertil kommer nødvendigheden af et passende antenneanlæg, såfremt udstyret skal fungere hensigtsmæssigt.

I visse tilfælde kan der være problemer med at opnå tilladelse til opsætning af et sådant antenneanlæg. EDR erkender, at størrelsen af antenneanlægget må være afhængigt af hvor det ønskes placeret, men at der visse steder overhovedet ikke kan gives tilladelse til opsætning af et udendørs antenneanlæg forekommer ikke rimeligt. Det er absolut nødvendigt, at antennen befinder sig udendørs og helst mindst 15 meter over jorden.

EDR vil anmode relevante administrationer om at påse at demokratiet og nærdemokratiet ikke udvikler sig i en retning af en uniformitet uden plads til individuelle interesser. Det må være rimeligt, at man tolererer visse aktiviteter fra sin nabo for, at også han kan få lov til at dyrke sine interesser.

Formand for EDRs antenneudvalg

4. ANTENNER OG LOKALPLANER:

I miljøministeriets lovbekendtgørelse nr. 391 af 22. juli 1985 "Bekendtgørelse af lov om kommuneplanlægning" er der en paragraf, der kan hjælpe radioamatørerne med at få fornuftige lokalplaner.

Et af de store problemer er nemlig, at det er et stort arbejde, hvis man selv skal rende på rådhuset hver dag for at kontrollere forslagene til nye lokalplaner. Dette problem kan nemt løses for i bekendtgørelsens § 23 står der:

"Samtidig med offentliggørelsen af forslaget skal kommunalbestyrelsen give skriftlig underretning herom til:

3) de foreninger og lignende, med lokalt tilhørsforhold, som overfor kommunalbestyrelsen har fremsat skriftlig anmodning om at blive holdt underrettet om forslag til lokalplaner."

Hvis man i lokalafdelingerne laver et lille antenneudvalg, og skriver en anmodning til kommunen, så kan man udnytte høringsprocessen til gavn for radioamatørerne !

Hvis man mener, en kommune har overtrådt lovgivningen i forbindelse med en lokalplan, rettes henvendelse til:

**Naturklagenævnet
Frederiksborggade 15
1360 København K.**

EDRs Antenneudvalg

5. VEDRØRENDE LOKALPLANFORSLAG.

Der er udarbejdet følgende udkast, som vil kunne bruges, når en lokalplan er udsendt til høring:

Vi tillader os herved at fremføre forhold, som er specielt vigtige for licenserede radioamatører vedrørende antenneanlæg.

En radioamatør er en person, der ved at bestå en prøve hos Telestyrelsen, har opnået tilladelse til at foretage forsøg med udsendelse af radiosignaler. Han kan miste sin sendetilladelse, hvis han ikke følger Telestyrelsens anvisninger. Herved adskiller de licenserede amatører sig fra privatradiobrugere (walkie-amatører).

For at en radioamatør skal kunne udøve sine ukommercielle forsøg, er det nødvendigt, at han har adgang til rimelige antennefaciliteter. Til udsendelse af radiosignaler kan fællesantenneanlæg ikke bruges af flere tekniske grunde.

Sendeantennener skal så vidt muligt placeres højt og frit - herved mindskes risikoen for at forstyrre andre anlæg.

På baggrund af intentionerne med et lokalplanforslag skal vi tillade os at foreslå en formulering, som tilgodeser planens formål, men som ikke medfører en umuliggørelse af de licenserede radioamatørers aktiviteter. Vi har fuld forståelse for, at man vil sikre, at eksisterende fællesantenneanlæg bruges efter deres hensigt. Vi forstår ligeledes æstetiske betænkeligheder i forbindelse med meget højt placerede TV-parabolantennener. At man i det enkelte lokalområde kunne frygte en hel skov af antenner udelukkes af, at der i Danmark kun findes ca. otte tusinde radioamatører, hvoraf kun halvdelen er aktive.

Derudover kan kommunen vælge at henvise til Småhusreglementets bestemmelser om antenner og indsætte en klausul, der kræver ansøgning, hvis amatøren ønsker at fravige disse.

Følgende eksempel på en rimelig formulering er hentet fra Gladsaxe kommune, Haspegårds Kvarter 12, 1:

Inden for lokalplanens områder må der på terræn eller bygning opsættes parabolantennener i indtil 1,80 m højde, hvis placeringen sker min. 2,5 m fra skel mod naboejendom og min. 10 m fra skel mod vej. Andre placeringer af sådanne antenner kræver byrådets særlige tilladelse i hvert enkelt tilfælde. Småhusreglementets bestemmelser er gældende for antenner i øvrigt.

Aakirkeby kommune har følgende formulering:

Samtlige nye boliger i området skal tilsluttes fælles TV-antenne, såfremt en sådan findes i området eller i umiddelbar tilknytning hertil.

Med venlig hilsen

5.A. FORSLAG TIL HENVENDELSE TIL KOMMUNAL MYNDIGHED I ANLEDNING AF LOKALPLANFORSLAG:

Vi tillader os herved at fremføre forhold, som er specielt for licenserede radioamatører vedrørende antenneanlæg.

En radioamatør er en person, der ved at bestå en prøve hos Telestyrelsen, har opnået tilladelse til at foretage forsøg med udsendelse af radiosignaler. Han kan miste sin sendetilladelse, hvis han ikke følger Telestyrelsens anvisninger. Herved adskiller de licenserede amatører sig fra privatradiobrugere (walkieamatører).

For at en radioamatør skal kunne udøve sine ukommercielle forsøg, er det nødvendigt, at han har adgang til rimelige antennefaciliteter. Til udsendelse af radiosignaler kan fællesantenneanlæg ikke bruge af flere tekniske grunde.

Sendeantennener skal så vidt muligt placeres højt og frit - herved mindskes risikoen for at forstyrre andre anlæg. Hvis sådanne forstyrrelser rammer danske radio- og TV-udsendelser, er amatøren pligtig til at indstille sine udsendelser, indtil han har afhjulpet forstyrrelserne.

På baggrund af intentionerne med et lokalplanforslag skal vi tillade os at foreslå en formulering, som tilgodeser planens formål, men som ikke medfører en umuliggørelse af de licenserede radioamatørers aktiviteter. Vi har fuld forståelse for, at man vil sikre, at eksisterende fællesantenneanlæg bruges efter deres hensigt. Vi forstår ligeledes æstetiske betænkeligheder i forbindelse med meget højt placerede TV-parabolantennener. At man i de enkelte lokalområde kunne frygte en hel skov af antenner udelukkes af, at der i Danmark kun findes ca. otte tusinde licenserede radioamatører, hvoraf kun halvdelen er aktive. Følgende eksempel på en rimelig formulering er hentet fra Gladsaxe kommune, Haspegårds kvarter, 12.1:

"Inden for lokalplanens område må der på terræn eller bygning opsættes parabolantennener i indtil 1,80 m's højde, hvis placeringen sker min. 2,5 m fra skel mod naboejendom og min. 10 m fra skel mod vej. Andre placeringen af sådanne antenner kræver byrådets særlige tilladelse i hvert enkelt tilfælde. Småhusreglementets bestemmelser er gældende for antenner i øvrigt."

I visse tilfælde kan et forbud mod antenner ikke opretholdes, da det vil være en krænkelse af Den europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, jfr. lov nr. 285 af 29/4 1992, endvidere Justitsministeriets skrivelse til Miljøministeriet af 23. februar 1994.

Antenneudvalget, 11. juli 1999

6. ANTENNER OG FORSIKRING:

Med hensyn til forsikring af antenner og mast installeret på udlejningsejendomme gælder følgende:

Antennen og dens fastgørelsesanordninger er forsikret gennem ejendommens bygningsforsikring. Hvis antenne og mast laver skader på bygningen, er disse også dækket.

Hvis amatøren ved dansk domstol kan idømmes ansvar for et eller andet i forbindelse med antennen, f.eks. manglende vedligeholdelse og nedstyrtning af dele, der beskadiger genstande eller personer, da vil hans almindelige familieforsikring dække.

7. HENSYNSFULDT NABOSKAB.

Gode råd til radioamatøren om at mindske risikoen for, at din sender generer din nabo.

Placering af antenner:

Feltet fra senderantennen skal udstråles så det ikke går direkte gennem din nabos bolig. Det gøres bedst ved højt placerede retningsantenner.

Det dårligste er f.eks. en vandret HF-dipol, der hænger tværs over din nabos bolig, eller hvor enden af dipolen er tæt på naboens bolig (< 10 m) eller en groundplaneantenne placeret i jordhøjde og tættere på boligen end ca. 20 m. Placer derfor din antenne og mast så langt fra boliger som muligt og så højt som muligt.

Undgå at placere din vandrette HF-antenne så den er parallel med andre elektriske installationer i huset. Det mindsker indkoblingen af HF-signaler i installationen.

Antennetyper:

Undgå antennetyper hvor jordforbindelsen er en aktiv del af antennen, og hvor jord bruges som den ene side af fødepunktet.

Brug balancerede antenner med dipoler.

NB! Det er ikke fordi andre typer ikke er gode som antenner, men ud fra et indstrålingshensyn, bør man vælge dipoler.

Antenneledninger, fødeledninger, fødepunkter:

Et godt koaxkabel - som RG213, H100 og andre med tæt skærm - er bedst til at holde signalerne inde i kablet. Kabler med dobbelte (2) skærme eller med en skærm af metalfolie er de mest tætte.

Der bør bruges en balun ved forbindelser af koaxkabel til balancerede antenner, dipoler.

Balunen kan f.eks. være ferritringe omkring koaxkablet helt oppe ved fødepunktet og enkelte ferritringe placeret længere nede af kablet, men før kablet kommer tæt til andre kabler.

Paralleltråds-feedere, som f.eks. 300 ohms kabel, udstråler lidt HF, og bør holdes væk fra andre kabler. Ved paralleltrådsfeedere bør bruges balanceret spoletilkobling til sendersignalet, således at antennesystemet ikke har nogen galvanisk forbindelse til jord.

Standbølgeforhold, antennetilpasning:

Standbølgeforholdet bør ikke være dårligere end 1:2 for at senderen belastes korrekt.

Derved har senderens udgangsfiltre også bedst virkning overfor harmoniske og spurious signaler. Desuden minimeres uønskede HF-strømme på fødeledninger.

Forbindelser til jord og lysnettet:

Undgå at sende utilsigtede HF-strømme ud på jordledninger og lysnettet ved at montere ferritringe omkring sikkerhedsjordforbindelser og forbindelser til lysnettet.

Drosselspoler og andre filtre, der giver en høj impedans overfor HF, kan bruges.

NB! Brug altid en sikkerhedsjord ved din senderinstallation.

Passive støjklider:

Rustne eller korroderede metaldele i antennen og nærtliggende bygningsdele (tag-render, metalhegn, rør, spændebånd, antennemaster, stålwirer, barduner til antennemaster - !) virker som dioder, når de rammes af kraftige HF-signaler.

Metaldele skal gøres rene, forbindelserne skal være gode og dårlige forbindelser kortsluttes af ekstra ledninger.

Dette gælder specielt for stiksamlinger - også stikkene til senderantennekablet. Brug altid lodninger til PL-259 (UHF) stikkene.

Husk at bruge de rigtige metaltper, undgå f.eks. stål og aluminium mod hinanden.

Uønskede signaler fra senderen:

1. Harmoniske:

De harmoniske fremkommer ved uliniariteter i senderen og fjernes typisk med lavpasfiltre. F.eks. kan anden harmoniske af 10 m (28 MHz) ramme på TV-kanal 3 (56 MHz).

2. Spurious fra signal genereringen:

I sendere, hvor oscillatoren arbejder på en anden frekvens end udgangssignalet, blander eller multiplicerer senderen sig frem til udgangssignalet. I alle blandere og multiplikatortrin opstår der uønskede ekstra signaler, der skal filtreres væk. Hvis filtrene ikke er rigtigt justerede, eller hvis afskærmningen af filtrene ikke er i orden (f.eks. låget på skærmdåsen er væk), vil de uønskede signaler komme ud til antennen eller blive udstrålet fra senderens kabinet.

3. Andre uønskede signaler:

- a. Hvis man overstyrer sin sender som f.eks. ved at have for kraftig modulation på sin SSB-sender, fremkommer der "splatter", hvilket er uliniære sidebånd. Det betyder, at signalet fylder meget mere end nødvendigt og bliver kraftigt forvrænget.
- b. Hvis man overstyrer et udgangstrin, kan der opstå falske bærebølger med forvrænget modulation. En VHF eller UHF FM-sender kan under overstyringen høres samtidigt på flere frekvenser.
- c. Ved selvsving i senderen fremkommer der ofte falske bærebølger. Selvsvinget kan ofte opdages ved at fjerne et krystal og se efter om udgangssignalet forsvinder. Ved stationer med power regulering kan det opdages som en pludselig forøgelse af effekten, når man skruer op på power reguleringen.
- d. Ustabilitet ved indstråling fra sendersignalet ind i spændingsforsyninger, styresendertrin, modulatorer, oscillatorer og andre dele i senderen. Fuldstændigt som når et steroanlæg forstyrres af HF, kan senderens elektronik forstyrres. Senderen bør derfor forsynes med filtre (ferrit, afkoblinger, skærme, gennemføringskondensatorer, lysnetfiltre) for at undgå indstrålingen.